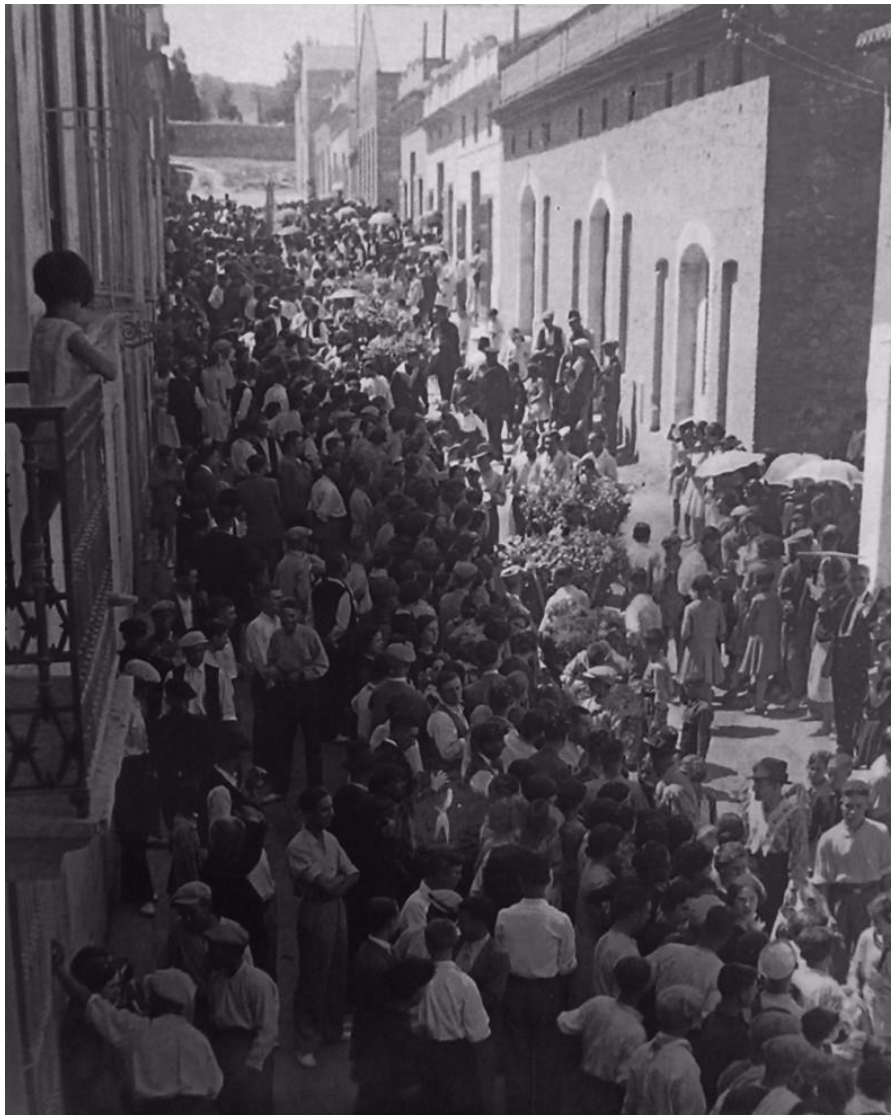

El meu carrer

Publicat el **17 d'agost de 2015** per Vicent Partal i Montesinos al seu blog: [MAILS PER A HIPÀTIA](#) de [mesvilaweb.cat](#)

A l'exposició que fan a l'Ajuntament he trobat aquesta fotografia magnífica de la festa. S'hi veuen les alfàbegues baixant pel meu carrer, segurament a primers dels anys cinquanta. La foto és magnífica i m'ha mogut a fer un repàs de com era el carrer Colom fa anys.

He de fer un avís primer. Per alguna raó que supose que té a veure amb com es va fer l'expansió des de l'era cap a baix, els veïns de la part alta del carrer Colom sempre hem tingut molt poca relació amb els de la part baixa. A tots els efectes han estat dos carrers units pel nom i evidentment per la geografia, o més clarament encara per la geometria. Però poc units pel que fa a la relació personal entre nosaltres.

Parlaré, doncs, de la part de dalt del carrer. Més o menys on des d'on en la fotografia de la festa es veu la bandera de la banda de música, o siga des de la cruïlla amb Gascon Sirera cap amunt.

En la fotografia de dalt es veu molt clarament la teulada del vell bar, que encara tenia la rmaen punta, A partir seu començaré a explicar el carrer.

Respecte a Ca Montes, que es veu millor en aquesta fotografia, explicar que ma güelo el va comprar a finals dels anys quaranta. El cafè vell, on la meua família va començar l'ofici, estava dalt, al costat del castell i en aquest període és quan el poble va començar a baixar i omplir el tros que hi havia entre l'era i l'estació. Ma güelo Vicent va tindre molta visió aleshores i va fer la compra, venent algun camp de la família per tal d'aconseguir els diners necessaris. El casalot havia estat abans d'una societat de socors que es deia Socorros Mutuos.

Pujant del bar cap al calvari després venia la caseta. La caseta, com el diminutiu ja indicava, era una petita casa adjunta al bar, on quan havia estat la societat hi vivia el responsable. En aquesta caseta menuda és de fet on vaig nàixer jo. Als anys seixanta la caseta es va enderrocar per fer dos pisos per nosaltres i la família de ma tia i quan vam fer el bar nou, ja a meitat dels anys setanta, la caseta es va unir de forma definitiva a l'edifici gran, que és com ha quedat ara. Encara té porta pròpia al carrer però per dins tot està unit.

Des de la caseta fins a la cantonada amb el calvari tot el terreny era, originalment, dels de Sueca. Els de Sueca eren, són, una família estimadíssima per mi que van comprar els terrenys perquè Bétera tenia fama per la salut del seu medi. L'avi Carbonell, que vaig arribat a conèixer quan jo era molt menut, era arquitecte i va adquirir tot el terreny. Ell explicava que quan van arribar a Bétera des d'aquesta casa es veia perfectament l'estació del tren, cosa que indica que no hi havia pràcticament edificis entre el nostre cantó i les vies. En aquell temps molta part del poble, sobretot al voltant del calvari i en la carretera cap a Nàquera, va ser adquirida per gent de València i altres poblacions que valoraven el benestar de Bétera i el fet que el tren els podia portar fàcilment en una època on els cotxes eren un fenomen encara molt incipient. Com que el bosc de la Calderona arribava en aquell temps fins al barranc Bétera era molt valorada, sobretot per a cuidar gent amb malalties respiratòries.

Els de Sueca ocupaven la casa que hi havia just al costat de la meua i amb els fills de la meua edat, sobretot amb Ricardo, vaig mantenir una amistat infantil que encara recordem amb goig quan ens trobem a l'estiu, com a mínim sempre per festes. Amb ells i amb Anna, la filla del tio Manolo el Morquero que vivia a la casa del costat, vam passar moltes i moltes vesprades fantàstiques d'estiu en els patis de les dues cases, encara avui uns patis esplèndids, únics en el centre del poble.

La casa del tio Manolo i de la tia Anna va ser, doncs, llogada pels de Sueca que també van vendre als Morenos la cantonada del carrer. Els Morenos hi van fer un gran magatzem, primer d'ametlles i després de taronges i finalment, em sembla que ja als anys vuitanta, s'hi va construir la finca que hi ha actualment.

D'allí, travessat el carrer, ja només hi havia alguna casa, com la del Naquerano, i el mateix calvari.

L'altre pany de carrer, començant per la banda de dalt, l'ocupaven primer dues grans cases que eren d'un metge que es deia don José, que tenia un fill rector que es va fer missioner i del qual no hem sabut res més. Després es van vendre aquelles cases. Durant un temps en una d'elles hi va viure el carter del poble i més tard també es va fer una finca, la que hi ha ara.

La casa dels costat, on hi ha ara una paqueteria, era la casa d'Oset i al costat hi havia i hi ha l'estanc. L'estanc dels Llistó, els altres grans amics de la meua infància, que s'hi van instal·lar als anys cinquanta i encara segueixen allí.

Baixant cap a baix al costat ja hi havia la vaqueria de Julian. Quan jo era menut encara hi havia vaques que feien llet i dues cases, una la d'ells i una altra la de la seua germana, que es deia Juanita.

Finalment a davant del bar hi havia un corral i la casa de les Marines, que encara hi viuen. Que hi hagués un corral no era gens estrany en aquell temps. També hi havia un corral a l'altra banda del carrer, on ara hi ha pollos Planes i una finca. Era un corral que jo recorde perfectament perquè es va cremar un any durant la coetà, provocant un ensurt notable entre el veïnat.